

TAYİNAT PROJESİ
2010 KAZI SEZONU RAPORU

[Yayınlamak için değildir]

Prof. Dr. Timothy P. Harrison
Yakın ve Orta Doğu Medeniyetleri Bölümü
Toronto Üniversitesi
4 Bancroft Avenue
Toronto, ON, M5S 1C1
KANADA
tim.harrison@utoronto.ca

15 Şubat, 2011

GİRİŞ

Tayinat Arkeoloji Projesi (TAP), 2010 yılında, Tell Tayinat'ta 21 Temmuz ile 14 Ağustos ayları arasında sürdürdüğü yedinci kazı sezonunu tamamlamıştır. Arazi çalışmalarını, 13 Eylül ve 12 Kasım 2010 tarihleri arasında yapılan iki aylık bir laboratuvar, analiz ve araştırma çalışmaları izlemiş ve bu süreç içerisinde 2010 sezonuna ilişkin rapor ve konferans sunumları hazırlanmıştır.

Araştırmanın kıdemli ekibi Prof. Dr. Timothy Harrison (Proje Direktörü), Dr. Elif Denel (Asistan Direktör), Dr. Stephen Batiuk (Kıdemli Saha Arkeoloğu – Arkeolojik Arazi Çalışmaları Başkanı), Dr. Charly Bank (Jeofizik Ekibi Başkanı), Dr. Lynn Welton (Alan 1 Sorumlusu), James Osborne (Alan 2 Sorumlusu), Dr. Jack Dessel (Alan 5 Sorumlusu), Dr. David Lipovitch (Zooarkeolog), Mairi Capper (Paleoetnobotanist), Dr. Fiona Haughhey (Nesne Ressamı ve Kabuklu Fauna Buluntu Uzmanı), Julie Unruh (Konservatör), ve Jennifer Jackson (Fotoğrafçı) 'dan oluşmaktadır. Boğaziçi Üniversitesi'nden Dr. Elif Ünlü de bu sezon yapılan araştırmalarda yer almıştır. Ayrıca projeye, Ankara Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Berkeley California Üniversitesi ve Toronto Üniversitesi'nden on dört arkeoloji öğrencisi katılmıştır. Sayın Resul İbiş ise Müzeler ve Eski Eserler Dairesi adına hükümet temsilciliğini yapmıştır.

2010 sezonu Tell Tayinat arazi çalışmasının hedefleri, (1) Alan 1'deki Erken Demir Çağı kazılarını tamamlamak ve Erken Tunç Çağı katmanlarını açığa çıkartarak genişletmek; (2) yukarı höyüğün tamamını ve aşağı höyüğün bir kısmını kapsayan jeofizik yüzey araştırmalarını sonuçlandırmak; (3) Alan 1, 2, 4 ve 5'te bulunan eserlerin detaylı analizlerini yapmak ve raporlarını hazırlamak ve (4) 2009 arazi çalışmalarında Alan 2'deki Bina XVI'dan çıkartılan tablet parçaları ve diğer eserler öncelikli olmak üzere önceki kazı sezonlarında ortaya çıkartılmış eselerin konservasyonunu yapmak ve durum sabitlemelerini tamamlamaktır.

ALAN 1 ARAŞTIRMALARI (L. Welton)

Alan 1, Suriye-Hitit Keşif Heyeti'nin eskiden yaptığı çalışmalara ait olduğu belirlenen batıdaki merkezi alanda, eskiden yapılmış kazıların güney sınırında, yukarı höyüğün merkezinde bulunmaktadır (**Resim 1**). Alan 1'deki kazı çalışmaları, 2004'te iki haftalık keşif sondajları olarak başlamış ve bu sondajlar 2005 sezonunda hala var olan dört adet 10x10 metrelik açmalar (G4.55, G4.56, G4.65 ve G4.66) şeklinde genişletilmiştir. Şu ana kadar, Alan 1'de, 2004'ten 2007 yıllarına kadar yapılan kazılar sonucunda dokuz adet belirgin mimari evre (FP – Field Phase) tanımlanmış ve ilk sıralamanın (FP 3–6) Erken Demir Çağı'na kadar uzandığı saptanmıştır (M.Ö. 11. – 12. yy). Alan 1'de yürütülen 2009 kazı çalışmalarında ise ağırlıklı olarak G4.55 ve G4.56 açmalarında çalışılmıştır (**Resim 2**). Yukarıda belirtildiği gibi, 2010 arazi çalışmalarının ana amaçları (1) özellikle G4.56 açmasındaki Erken Demir Çağı seviyelerine ait kazı çalışmalarının tamamlanması ve (2) M.Ö. 3. binin geç dönemlerine tarihlenen ve Amuq J kültürel evresi olarak bilinen Erken Tunç Çağı seviyelerinin genişletilmesi olmuştur.

G4.55 Açması (J. Roames; asistan: F. Dolgun)

G4.55 açmasındaki Erken Demir Çağı katmanları 2007 yılındaki kazılarda tamamen kaldırılmıştır. Bu nedenle bu alanda yapılan daha sonraki kazı çalışmaları, sadece Erken Tunç Çağı katmanları üzerine odaklanmıştır. 2010 sezonu arazi çalışmalarının bu alandaki ana amacını Alan Evresi 8 (FP 8)'e tarihlenen merkezi odanın taban yüzeyinin ortaya çıkartılması oluşturmuştur (**Resim 2**). 2009 sezonunda yapılan kazılar sırasında merkezi odada aynı seviyede ortaya çıkartılan çok sayıda ezilmiş seramik ve objelerden taban seviyesine ulaşıldığına karar verilmiştir (**Resim 3-4**). Fakat bu buluntular kaldırılmaya başlandığında yine aynı şekilde ezilmiş ve kırılmış başka seramik buluntuların alt tabakalara doğru devam

ettiği görülmüş ve buna bağlı olarak, en üst seviyedeki seramiklerin binanın bir üst katından düştüğü düşünülmeye başlanmıştır.

Bütün bu varsayımlara rağmen, kazı sezonunun sonunda olası bir ikinci bina katının olduğu varsayımını destekleyecek hiçbir ipucu bulunmamıştır. Bununla birlikte, bu alandaki toprak döküntüsünün kaldırılmasıyla odanın kuzeybatı köşesinde, doğusunda ve güneydoğu kısımlarında içinde olası duvar çizgilerini de barındıran kerpiç malzeme ortaya çıkartılmıştır. Bu kerpiç malzemenin yeni ve daha erken bir mimari evreye ait olduğu kazı sonunda kesinleşmiştir. Ayrıca Alan Evresi 8 (FP 8)'e tarihlenen bu odanın duvarlarında yapılan gözlemler ve üzerlerinde yapılan çalışmalar, duvarların bağlantılı olduğu taban seviyesine ulaşıldığını göstermiştir. Bu duvarlarla bağlantılı tabanın, 2009 kazı çalışmalarında bulunan olası taban yüzeyi ile aynı seviyede olduğu anlaşılmaktadır. Odanın doğusunda bulunan kapı girişi ve etrafındaki duvarlarda yapılan detaylı çalışmalar, duvarların orijinal taban yüzeyinden sadece birkaç cm daha derinde olduğunu göstermiştir. Duvarların yukarı kısımlarının korunmuş olması ve bu kısımlarda görülen renk değişikliği olası bir ikinci katın bu tabandan oldukça yüksek bir seviyede olduğunu düşündürmektedir. Kapı girişindeki dolgu toprak 5-8 cm aralıklarla yatay seramik parçaları içermekte ve üst üste iki ayrı taban yüzeyinin, yani kullanım evresinin varlığını işaret etmektedir.

Basit ve Boyalı Basit malzemeler (**Resim 5-6**), Sıvanmış Yıkanmış Kaplar (**Resim 7-8**) ve az sayıda da Kırılğan Turuncu Kap örneklerini de içeren çömlek buluntuları Amuq J Evresi karakteristik özelliklerini sergileyen Alan Evresi 8 ve 9 (FP 8 ve 9)'a tarihlenmiştir.

G4.56 Alanı (D. Lumb; asistanlar: H. Demir, Ç. Gözay ve K. Neumann)

Bu parseldeki bugüne kadar yapılmış altıncı kazı sezonu olarak 2010 kazı çalışmalarının G4.56 için genel amacı, Erken Demir Çağı tabaklarındaki çalışmaların tamamlanması ve G4.55'e de devam eden Erken Tunç Çağı binasına (Alan evresi 8) ait

duvarların ana hatlarının ortaya çıkartılması olmuştur. Bu amaca tamamen olmasa bile belirli ölçüde ulaşılmıştır.

2009 kazı çalışmalarının sonunda ortaya çıkartılmış, ancak kazıları tamamlanmamış geç döneme ait çukurlar, Erken Tunç binasının güney duvarının kuzey yüzünü oldukça tahrip etmiştir. Dolayısıyla duvarın kuzey yüzünün sınırlarını belirlemek oldukça zorlaşmış durumdadır. (**Resim 2**). Bir noktadan sonra çeşitli bozulmalardan dolayı takip etmek mümkün olmasa da aynı duvarın güney yüzünü doğu yönünde yakalamak mümkün olmuştur. Ancak, olası duvar çizgisinin aynı zamanda güney duvarından kuzeye doğru ilerlediğini gördüğümüzü de belirtmekte yarar vardır (noktalarla belirtilmiş çizgi, **Resim 2**). Bu duvarın binanın doğu uzantısı mı yoksa bir iç bölme duvarı mı olduğu henüz kesin olarak anlaşılmış değildir.

Doğu duvarının batı yüzü, odanın kuzey duvarıyla köşe yaptığı noktada çok temiz bir şekilde görülebilmektedir. Ayrıca bu duvar, odanın batı sınırı boyunca görülen büyük destek duvarı ile çakışan ve yapının içine doğru uzanan bir çıkıntı oluşturmaktadır. Duvarın doğu yüzü henüz bulunamamıştır.

2010 kazı çalışmaları süresince G4.56'da Demir I dönemine ait hiçbir yeni malzemeye rastlanmamışken, Erken Tunç ve Demir I seramiğinin karışık halde bulunduğu birçok çukur ortaya çıkartılmıştır. Bununla birlikte, Erken Tunç Çağı kalıntılarının G4.56 açmasının doğusuna doğru belirgin bir azalma gösterdiği saptanmıştır. Bunun nedeninin Erken Tunç Çağı tabakalarının araziyle birlikte doğuya doğru bir eğim göstermesinden mi, yoksa Erken Demir Çağı tabakalarının (benzer bir azalma G4.65 açmasının güneyinde de görülmüştür.) oldukça derine indiğinden mi kaynaklandığı anlaşılamamıştır. Yaklaşık 0.75 m derinliğe ulaşan ve G4.56'nın kuzey doğu köşesinde açılan bir küçük sondaj çukuru, Demir I tabakalarının belirgin nitelikte derine indiğini göstermiştir. Bu gözlem, Alan Evresi 8 (FP8)'e

tarihlenen yapının küçük bir tepenin ya da yükseltinin güneydoğusuna oturtulduğu fikrini destekleyecek şekilde bir veri oluşturmaktadır. Eğer bu fikir doğru ise, güney ve doğu yönündeki kazı çalışmalarının Alan 1’de daha derine inilmediği sürece belirgin bir Erken Tunç Çağı buluntusu vermesi beklenmemelidir.

JEOFİZİK YÜZEY ARAŞTIRMALARI (S. Batiuk ve C. Bank)

2010 kazı sezonunda Toronto Üniversitesi Jeoloji Bölümü’nden Charly Bank önderliğinde yeni bir uzaktan algılama (*remote sensing*) çalışması başlatılmıştır. Daha önce arazide yapılmış olan manyetik araştırmaların başarılı sonuçlarına bağlı olarak 2010 çalışmalarında iki uçlu jeo-manyetik yüzey araştırması tekniğinin kullanılmasına karar verilmiş ve manyetik araştırmaları yürüten ekip iki gruba ayrılmıştır. Bir kişi saniyede bir ölçümleri kaydeden GPS sistemi donanımlı GEM GSM-19W manyetometre sistemi taşıyarak, grit sistemi kurulumu gerektirmeden otonom olarak dolaşan seyyar bilgiyi toplamıştır. Bu sistem, bütün höyüğü kapsayan geniş çaplı fakat çözünürlüğü düşük bir yüzey araştırması yapılmasına olanak sağlamıştır. Buna ek olarak, toplanan bilgi analizlerinde manyetik bir anormallik gözlemlendiğinde, 25 santimetrelik aralardan oluşturulan bir grit sistemi içerisinde küçük ölçekli ve detaylı araştırmalar yürütülmüş ve gerekli çözünürlükte veri toplanmıştır. Jeo-manyetik araştırmalar sonucunda elde edilen verilerin analizleri devam ediyor olsa da hali hazırda birçok önemli ön bilgiye ulaşılmış durumdadır.

Büyük ölçekli haritada (**Resim 9**) görüldüğü gibi, seyyar manyetometre ile yapılan araştırmalar, üç haftalık bir çalışmayla yaklaşık 22 hektarlık bir alanın taranmasını sağlamıştır. Düşük çözünürlüğe rağmen birçok detay görülebilmektedir. Aşağı höyükteki kuzey şehir duvarı, savunma sisteminin (**Resim 11**’in yukarı sol köşesinde okla gösterilmiş alan) uç alanlarında, dikkat çeken bir özellik olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun olası bir diğer şehir kapısı olabileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, Tayinat’ın sokak düzenini

gösterdiği tahmin edilen birçok sistemik veri ve özellik gözlemlenmiştir. 1930'larda gerçekleştirilen Suriye-Hitit Keşif Heyeti'nin çalışmalarında ortaya çıkartılan Kapı VII ve XI arasında doğu - güney yönünde uzanan bir sokağın da bu verilerin bir parçası olduğu anlaşılmıştır. Yukarı höyükte ise, höyüğün kuzeydoğu çeyreğinde yer alan büyük ve kapsamlı bir yapıya rastlanmıştır.

Üçüncü bir araştırma grubu, yukarı höyükte geniş ölçekli bir öz direnç (*resistivity*) araştırması yapmış ve Tayinat'ta uzaktan algılama tekniğinin uygulanabilirlik niteliğini araştırmıştır. Ne yazık ki, yüzeye yakın olan toprağın aşırı kuru olması ve bunun yarattığı jeofiziksel problemler, beklenen nitelikte sonuçlar alınmasını engellemiştir. Bununla birlikte, bazı alanlar açısından enteresan veriler ele geçmiştir. Yeni Tapınak XVI (**Resim 14**)'nın kuzeyinde kalan alan, 9 ile 17 m arasında ve 2,5 m derinlikte yüksek direnç göstermiş; Alan 5'in güney-batısında kalan alan ise yüksek oranda yanık buluntu özelliği vermiştir.

2010 jeofizik yüzey araştırmaları, Tayinat'ta daha önceki yıllarda yapılan jeomorfolojik çalışmalarla da birleştirildiğinde, höyüğü çevreleyen antik yerleşim alanının belirlenmesinde çok uçlu bir yaklaşımın önemini vurgulamaktadır. Düşük çözünürlüklü sonuçlara rağmen, 2010 yüzey araştırmaları, Tayinat'taki Demir Çağı yerleşiminin dağılımının yanı sıra, bu döneme ait, fakat bugün büyük oranda nehir çökeltisiyle kaplanmış olan, geniş kapsamlı aşağı höyüğün genel dağılımını da ortaya çıkartmış bulunmaktadır.

ESER KONSERVASYONU (J. Unruh)

2010 kazı sezonunda, toplam olarak 105 küçük eser bakıma ve konservasyona tabii tutulmuştur. Konservasyonu yapılan eserler, fildişi, kemik, bazalt, seramik, bakır alaşımı, fayans, cam, demir, deniz kabuğu, kabuklu kara canlısı kalıntısı, taş ve ahşaptan oluşmaktadır. Alışıl gelmişin dışında bir şekle sahip olan bir maden eritme kabı, birçok iyi korunmuş ok

ucu, ahşap contalı bir bakır çivi, mühür izi içeren kil parçalar ve küçük heykel parçaları konservasyonu yapılan eserler arasındadır. Bunlarla birlikte, 2009 kazı sezonunda ortaya çıkartılan ve geniş çaplı bir konservasyon çalışması gerektiren eserler üzerinde de çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Yemin Tableti (TT 1801)

TT 1801, Alan 2’de bulunan Tapınak XVI’nın iç odasındaki platformun üzerinde *in situ* halde bulunmuştur. Kısmen yanmış olan ve çiviyazısı bir metin içeren bu tabletin Esarhaddon’a ait bir “Tebaa Antlaşması” veya “Yemin Tableti” olduğu yapılan detaylı çalışmalar sonucu anlaşılmış bulunmaktadır (**Resim 15-17**). Çatlaklarla dolu tablet, 2009 kazı sezonunda altındaki ve etrafında bulunan toprakla birlikte bir blok halinde kaldırılmış, proje laboratuvarına getirilmiş, fotoğraf belgelenmesinden sonra korunma durumunu anlamak için ön bir temizlikten geçirilmiştir. Kazı sezonu sonunda uzun ve zahmetli bir konservasyon işlemi gerektireceği anlaşılan bu buluntunun 2010 sezonu sırasında detaylı bir konservasyon görmesine karar verilmiş ve en güvenli şekilde depolanması için durumu sabitlenerek Antakya Müzesi’ne teslim edilmiştir. Tabletın arka yüzü, etrafını saran toprak desteğe dokunulmadan 2010 Şubat ayında Antakya Müzesi’nde temizlenmiştir. Bu temizlik, tabletin Tayinat Projesi epigrafi uzmanı Jacob Lauinger tarafından okunabilmesi ve tanımlanmasını sağlamıştır.

2010 sezonu için yapılan çalışma planı, tabletin tamamen temizlenmesini, sabitlenmesini ve yeniden yapılandırılmasını içermiştir. Fakat tabletin üzerinde çalışılması için gereken izin kazı sezonunun ortalarına kadar alınamadığından kalan zaman itibarıyla konservasyon ve yapılandırma çalışmalarının sonuçlandırılması imkansız hale gelmiştir. Dolayısıyla, konservasyon amaçları şu şekilde yeniden planlanmıştır: (1) Tabletın arka yüzünü epigrafi uzmanı danışmanlığında okunabilir hale getirmek ve tam çevirinin

yapılabilmesi için fotoğraflarla detayları belgelemek; (2) tabletin ön yüzünün fotoğraf belgelemesini yapmak ve okunabilir hale getirmek için temizlemek ve (3) çatlaklarından dolayı tabletin yüzlerce küçük parçaya ayrılma olasılığı yüksek olduğundan, içinde tutulduğu toprak bloktan çıkartmadan ön tarafından olabildiğince sağlamlaştırarak dağılmasını engellemek.

2010 kazı sezonu süresince yapılan çalışmalarla bu üç amaca da ulaşılmıştır. Tabletın arka yüzünden geriye kalan kısımlar mekanik olarak temizlenmiş ve fotoğraf belgelemesi yapılmıştır. Fotoğraflar, tabletin okunabilirliği açısından epigrafi uzmanı tarafından kontrol edilmiştir. Daha sonra, tablet toprak bloğu içerisindeyken sabitlemesi yapılmış, herhangi bir sarsıntıya karşı destek önlemleri alınmış ve ön yüzünün çalışılabilmesi için diğer öbür yüzüne çevrilmiştir. Tabletın ön yüzünün ilk kolonunda bulunan yazı bloğu temizlenmiş ve çevirisinin yapılabilmesi için fotoğraflarla belgelenmiştir. Tabletın orijinal pişmemiş kısımlarında gerçekleşebilecek bir yeniden yapılandırma olasılığı nedeniyle, tabletin ön yüzündeki pişmemiş kil parçalarının tamamı 50/50 aseton/etil alkol içinde %5 Paraloid B67 ile sağlamlaştırılmıştır Buna ek olarak, birleşen birçok parça, aseton içinde yaklaşık % 20 Paraloid B67 yardımıyla orijinal buluntu yerlerine yapıştırılmıştır. Son olarak, camdan yapılmış mikro balonlarla şişirilmiş aseton içinde Paraloid B72'den oluşan portatif destek dolgu malzemesi, temizlik sırasında ortaya çıkarılan boşluklara enjekte edilmiş ve kırıklarla dolu tablet stabilize edilmiştir. Ayrıca, kırılma noktalarına ileride yapılacak olası işlemlere kadar ekstra koruma ve destek sağlanması için dokuz adet “tel” destek yerleştirilmiştir.

Demir Kalkan (TT 1926)

TT 1926, 2009 kazı çalışmalarının sonlarına doğru Alan 2'deki Tapınak XVI'nın iç odasında bulunan platform yükseltisinin önünde bulunmuş ve etrafındaki toprakla birlikte büyük bir blok olarak kaldırılmıştır. Kazı laboratuvarına getirildikten sonra, metal parçalarının

kuru bir ortamda muhafaza edilebilmesi için etrafındaki toprak blok temizlenmiş ve buluntu ortaya çıkartılmıştır. 2010 çalışmaları sırasında, muhafaza edildiği kuru ortamdan çıkartılan parçalar, bir bütün oluşturacak şekilde düzenlenmiştir. Parçaların bir kalkana ait olduğu da bu düzenleme sayesinde anlaşılabilmektedir. Yapılan bu çalışmalar, kalkanın kabzası da dahil olmak üzere yaklaşık % 65'lik bir kısmının koruna geldiğini göstermiştir. Tasarımının aslen nasıl olduğunu henüz tamamen anlamak mümkün değildir. Fakat dış yüzeyinde, biçimi tam olarak belli olmamakla birlikte, iki sıra fonksiyonel veya dekoratif bant ya da kayış olduğu anlaşılmıştır. Yine, üzerinde biçimleri tam olarak belli olmayan çok sayıda süs kabartma ya da çivi bulunmuştur. Bunlardan bazıları kalkanın çevresine yerleştirilmiş, bazılarının ise kayış fonksiyonu gördüğü düşünülen bant ya da kayışları desteklemek için yapılmış olduğu düşünülmüştür. Üçlü gruplar halinde yerleştirilmiş diğer birçok çıkıntının ise kabza ekleri olabileceği düşünülmektedir. Kalkanın merkezinde bir göbek olduğu anlaşılmıştır. Kalkanın yapım tekniğini ve süslemelerini anlamak için, kalkanda oluşan korozyonun bir haritası çıkartılmıştır. En son olarak, kalkan kuru ortamda muhafaza edilmek üzere yeniden paketlenmiş ve ileriki çalışmalara kadar depoya kaldırılmıştır.

Sırlı Çanak (TT09.G4.28.57)

Alan 2'deki Tapınak XVI'nın iç odasında bulunan TT09.G4.28.57, düz kaideli, hafifçe yuvarlanmış ağızlı ve hem iç hem dış yüzeyi sırlanmış, düz kenarlı bir tekne şeklinde bir çanaktır. Çanağın dış yüzeyindeki sır tabakası hasar görmüş olsa da dekorasyonun bazı detayları anlaşılabilmektedir. Fakat bazı kısımlarda dekorasyonun deforme olduğu, sırlın yüksek ısıya bağlı olarak kabarcıklar oluşturduğu ve bazı yerlerde de kristalleşerek seramikten ziyade etrafındaki toprağa yapışmış olduğu gözlemlenmiştir. Kristalleşmiş sır alanındaki desenlerin su ya da çözücüye doygunluk sağlandığı zaman ortaya çıktığı, aksi durumda beyaza dönüşerek görünmez halde kaldığı gözlemlenmiştir.

2010 çalışmalarının temel amaçları arasında bu kabın ebadı, profili ve deseni üzerinde çalışmalar yürütmek bulunmaktadır. Sırın sağlıklı bir şekilde temizlenip temizlenemeyeceğini anlamak için bazı testler yapılmıştır. Bu testler, temizliğin mümkün olduğunu, fakat bu çalışmanın çok fazla zaman gerektirdiğini göstermiştir. Bu nedenle, deseni anlayabilmek için, sadece çanak yüzeyinde seçilen birkaç alanda temizlik işlemleri gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak, desenin yatay sarı bantlarla birden fazla bölüme ayrıldığı, ortadaki bölümün sarı üzerine yeşil-mavi boyalı olduğu ve kabın tamamının sarı ve beyaz rozet desenleriyle birbirinden ayrılan dört (?) adet sarı, siyah ve beyaz boğa deseni ile çevrelendiği anlaşılmıştır (**Resim 18**). Kabın iç yüzeyindeki sır sarı renktedir. Genel olarak, çanağın önce sarı sirla kaplandığı ve desenin tamamen bunun üzerine işlendiği anlaşılmıştır. Sarı sır diğer bütün renklerin altında kaldığı görülmüştür.

Tapınak XVI' dan çıkartılan “Bilinmeyen Obje”

Diğer bütün objeler gibi bu “Bilinmeyen Obje” de Alan 2'deki Tapınak XVI alanından ortaya çıkartılmıştır. Bu objenin bakır alaşımı ve ahşap bileşenlerinden oluşmasının yanı sıra altın kaplama, kemik ve fildişi de içerdiği düşünülmektedir. Bu objeye ait parçalar 2008, 2009 ve 2010 sezonunda yapılan kazılarda da ele geçtiği anlaşılmıştır. 2010 yılına kadar toplanan bütün parçalar ortaya çıkartılmış ve kazı ekibi üyeleri tarafından incelenmiştir. Bunların en azından parçaların bir kısmının tunç bir kapı parçasına ait olduğu düşünülmektedir. İlerideki yıllarda yapılacak olan kazı çalışmaları ve tapınak alanından ele geçecek buluntular ışığında yeni analizlerin yapılması planlanmaktadır.

SONUÇ GÖZLEMLERİ

Özetle, Tayinat Arkeoloji Projesi'nin yürüttüğü araştırmalar sayesinde, olağanüstü

derecede iyi korunmuş Erken Tunç ve Erken Demir Çağı yerleşim kalıntıları ortaya çıkartılmaya devam etmektedir. Alan 1’de 2010 sezonunda yürütülen çalışmaların sonucu olarak Erken Demir Çağı tabakalarının altında uzanan yerleşim seviyelerine inilmiş ve bu seviyelerde Erken Tunç IVB ya da Amuq J Evresi’ne (M.Ö. 2250-2000) tarihlenen büyük ve oldukça önemli yapısal kalıntılar ortaya çıkartılmıştır. Bulunan seramik malzemenin de gösterdiği gibi, Erken Tunç Çağı’na tarihlenecek erken yerleşim evreleri henüz ulaşılmamış olan alt katmanlarda uzanmaktadır.

Bu arada, yeniden yürütülen jeofizik yüzey araştırmaları höyüğün birçok önemli özelliğini ortaya çıkartmıştır. Yukarı höyükte bulunan ve Geç Asur yerleşiminin bir parçası olduğu düşünülen bir seri büyük yapı ve aşağı höyük yerleşiminde bulunan Kapı VII ile XI’i birbirine bağlayan sokağın da bir parçasını oluşturduğu düşünülen sokak planı bunların göze çarpan örneklerindendir. Bu bulgular gelecek sezonlarda yapılacak kazı çalışmalarında yakından incelenecektir. Jeofizik yüzey araştırmasının 2011 araştırma sezonunda da devam etmesi ve Tayinat ve Tell Atchana arasındaki alanı da kapsamayan bir çalışma olarak yürütülmesi planlanmaktadır.

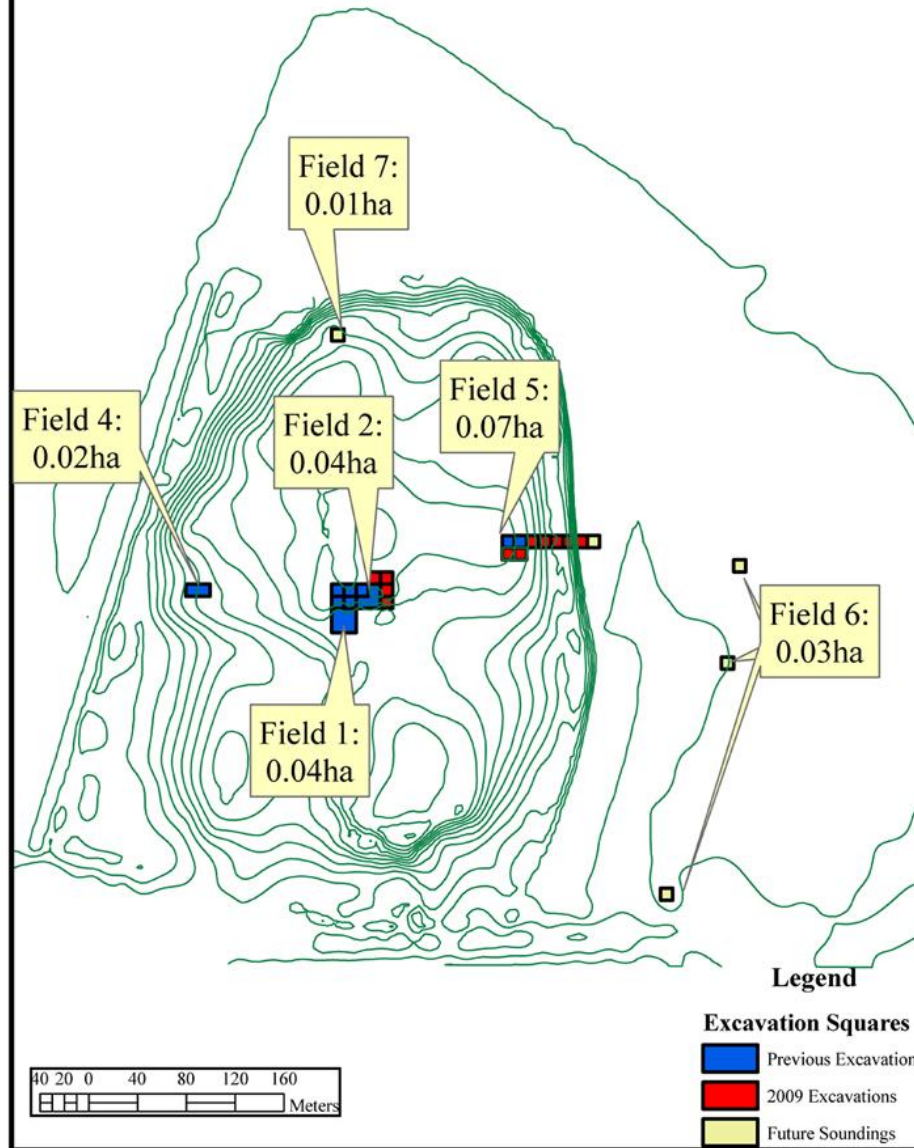
2010 sezonu boyunca, Alan 1, 2, 4 ve 5 başta olmak üzere, daha önce de yürütülen kazılarda ortaya çıkartılmış malzemenin analiz ve konservasyonu için önemli ölçüde zaman ve çaba harcanmıştır. Tayinat’ın ana kültür evrelerini oluşturan tabakalardan toplanan bütün seramiğin, fauna ve botanik verilerinin ve küçük objelerin yayını için gereken raporların hazırlık aşaması olarak analiz ve belgelenme çalışmaları bu çabanın bir parçasını oluşturmuştur.

“Amik Höyükleri Arkeolojik Park Projesi” olarak adlandırılan ve hem Tell Tayinat’ta hem de Tell Atchana’da geniş çaplı konservasyon çalışmaları öngören çalışma kapsamında, Turizm Bakanlığı’na yapılacak olan arkeolojik park projesi başvurusunun bir parçası olabilecek detaylı bir rapor oluşturulmuştur.

TEŞEKKÜR

2010 yılı kazı sezonu, Kanada Sosyal Bilimler ve Beşeri İlimler Araştırma Kurulu (SSHRCC) ve Ege Tarihöncesi Enstitüsü (INSTAP)'ın önemli maddi yardımları tarafından sayesinde gerçekleşmiştir. Araştırmaların yürütülmesi için gerekli kazı çalışmalarına verilen izin için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne teşekkür etmek isterim. Temsilci olarak mahalli devlet makamları ile temasımızı sağlayan ve yardımlarını esirgemeyen Sayın Resul İbiş'e ayrıca teşekkür ederim. Antakya Müzesi Müdürü Sayın Nalan Yastı'ya ve Antakya Müzesi personeline, sezon boyunca gösterdikleri ilgi ve yardımlar için teşekkür etmeyi borç bilirim. Reyhanlı'da konaklamamızı olası kılan Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Müdürü Sayın Mehmet Kızılca'ya ve okul personeline hoşgörü ve yardımları için minnet duymaktayız. Tayinat ekibine gösterdikleri misafirperverlik ve dostlukları bizim için sonsuz değer taşımaktadır. Son olarak, bütün proje ekibinin sonsuz çabaları olmadan bu kazı sezonunun başarılı sonuçlarına asla ulaşamayacağımızı belirtir, göstermiş oldukları çabadan dolayı bütün ekibime teşekkür ederim.

The 2009-2011 Tell Tayinat Excavations

Field Phase 7 & 8: Early Bronze IV (Phase J)

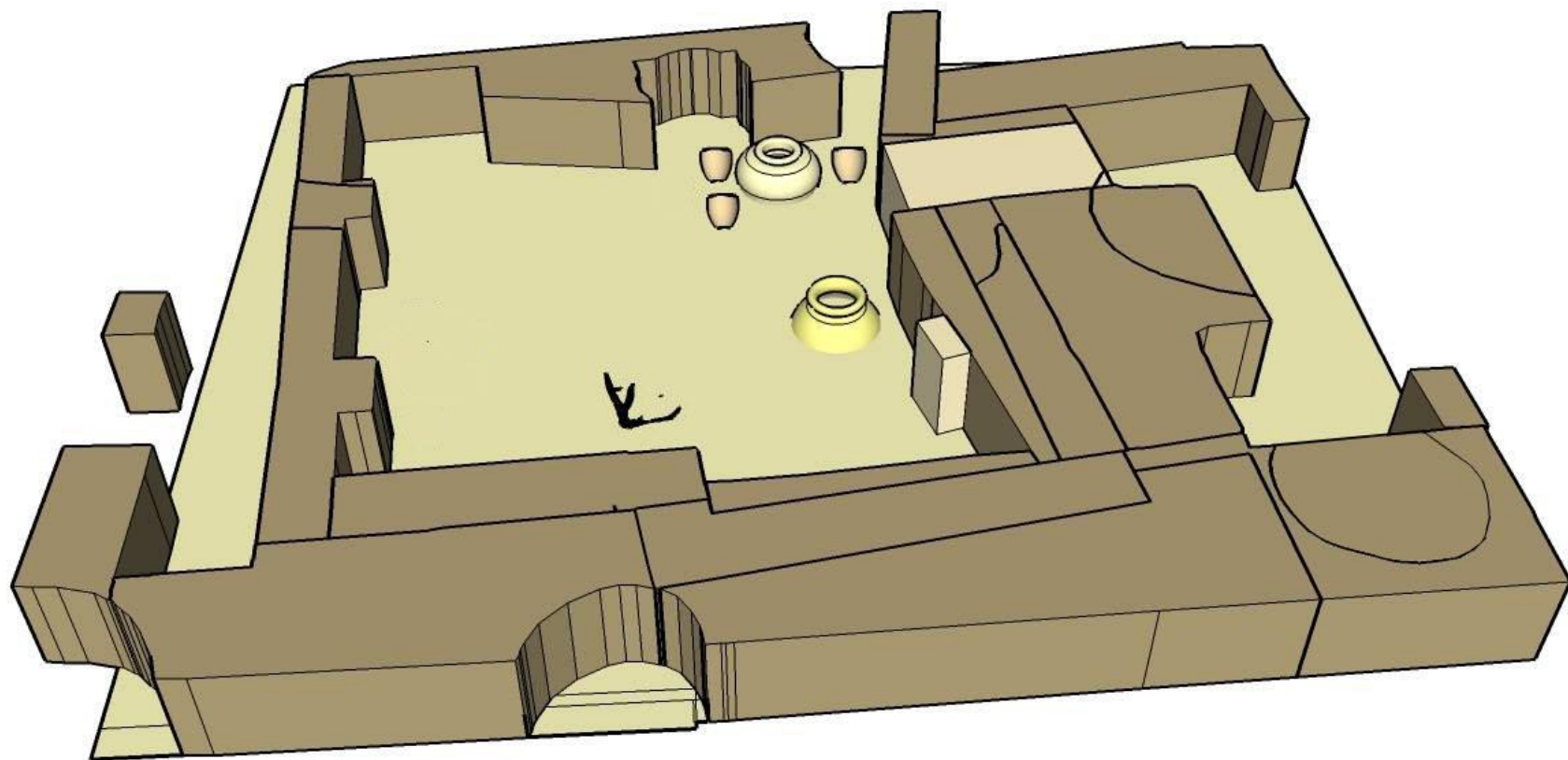

0 0.75 1.5 2.25 3 3.75 Meters

Legend

- Field Phase 7
- Field Phase 8

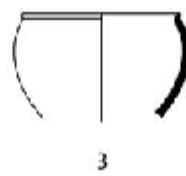

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

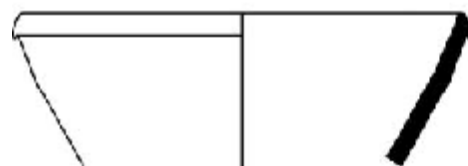
14

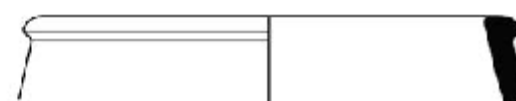
15

16

17

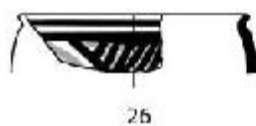
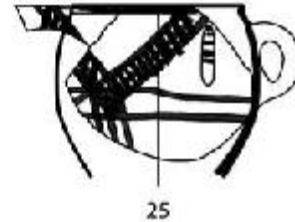
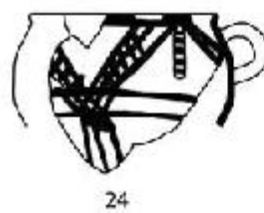
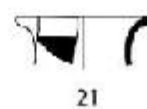
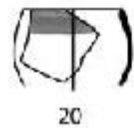
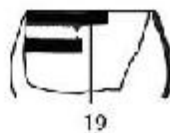
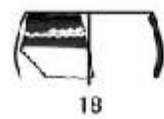
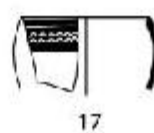
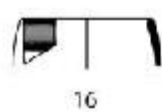
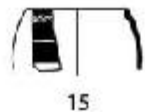
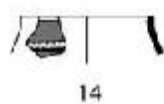
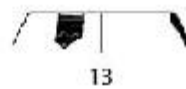
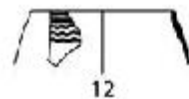
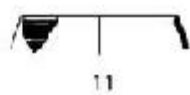
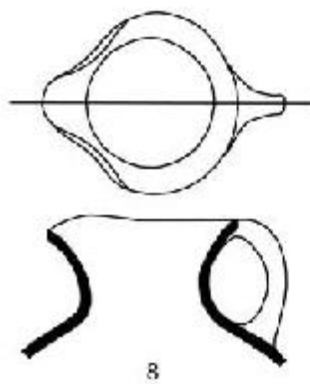
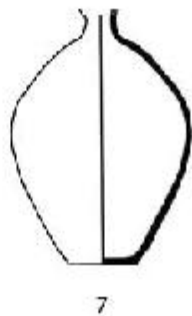
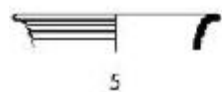
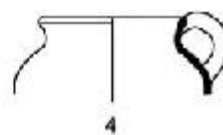
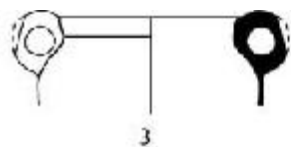
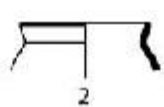
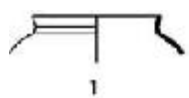

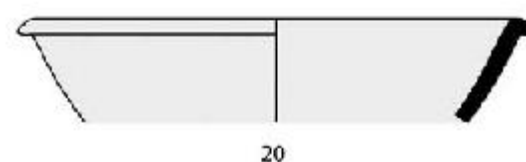
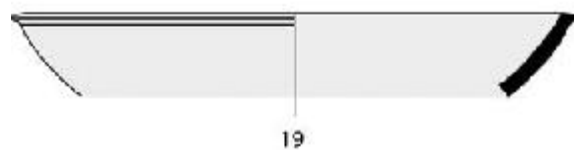
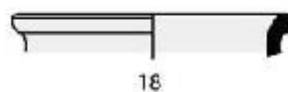
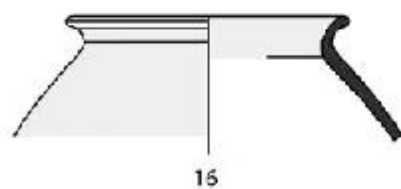
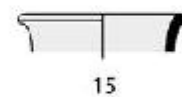
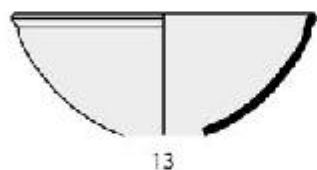
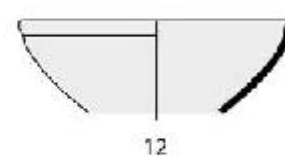
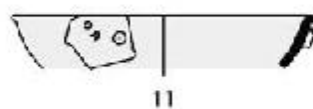
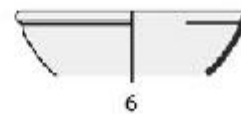
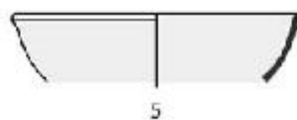
18

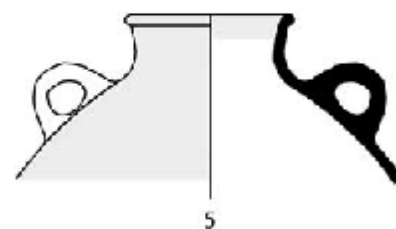
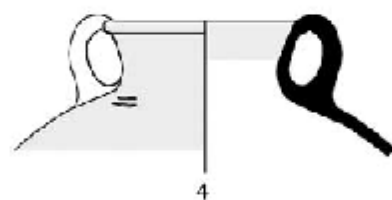
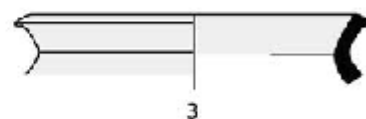
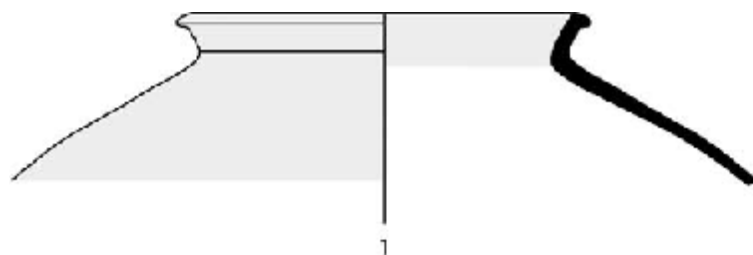

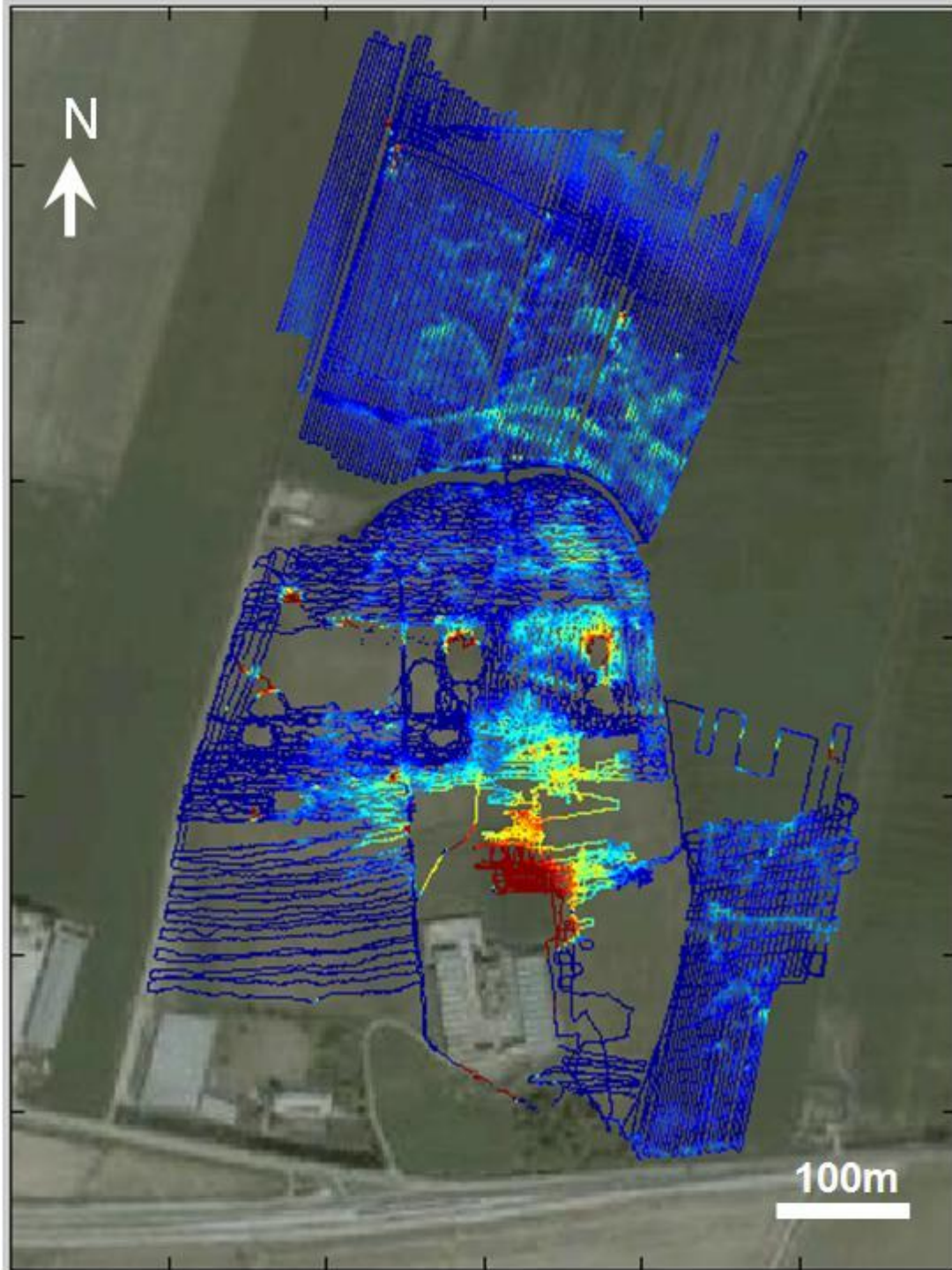
19

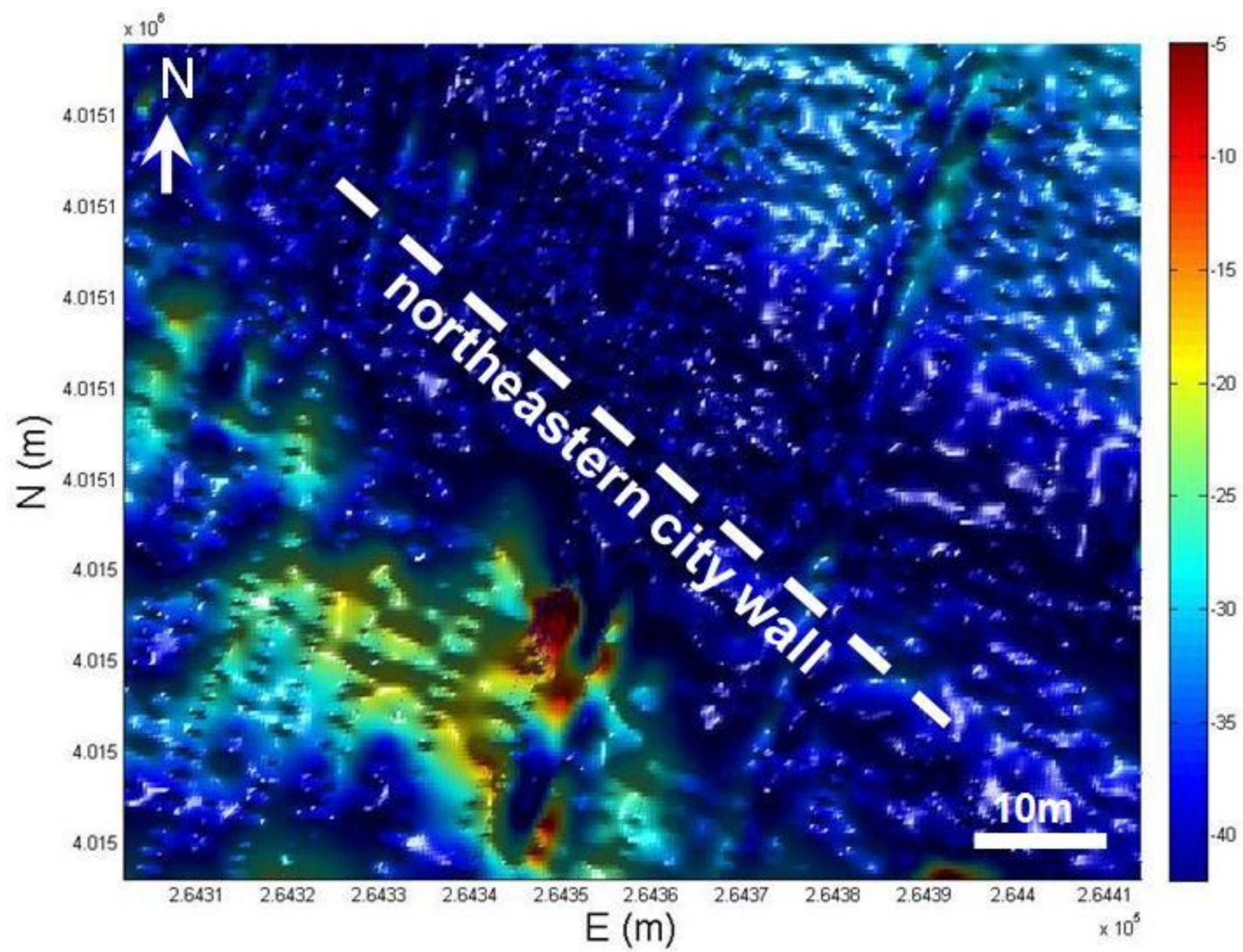

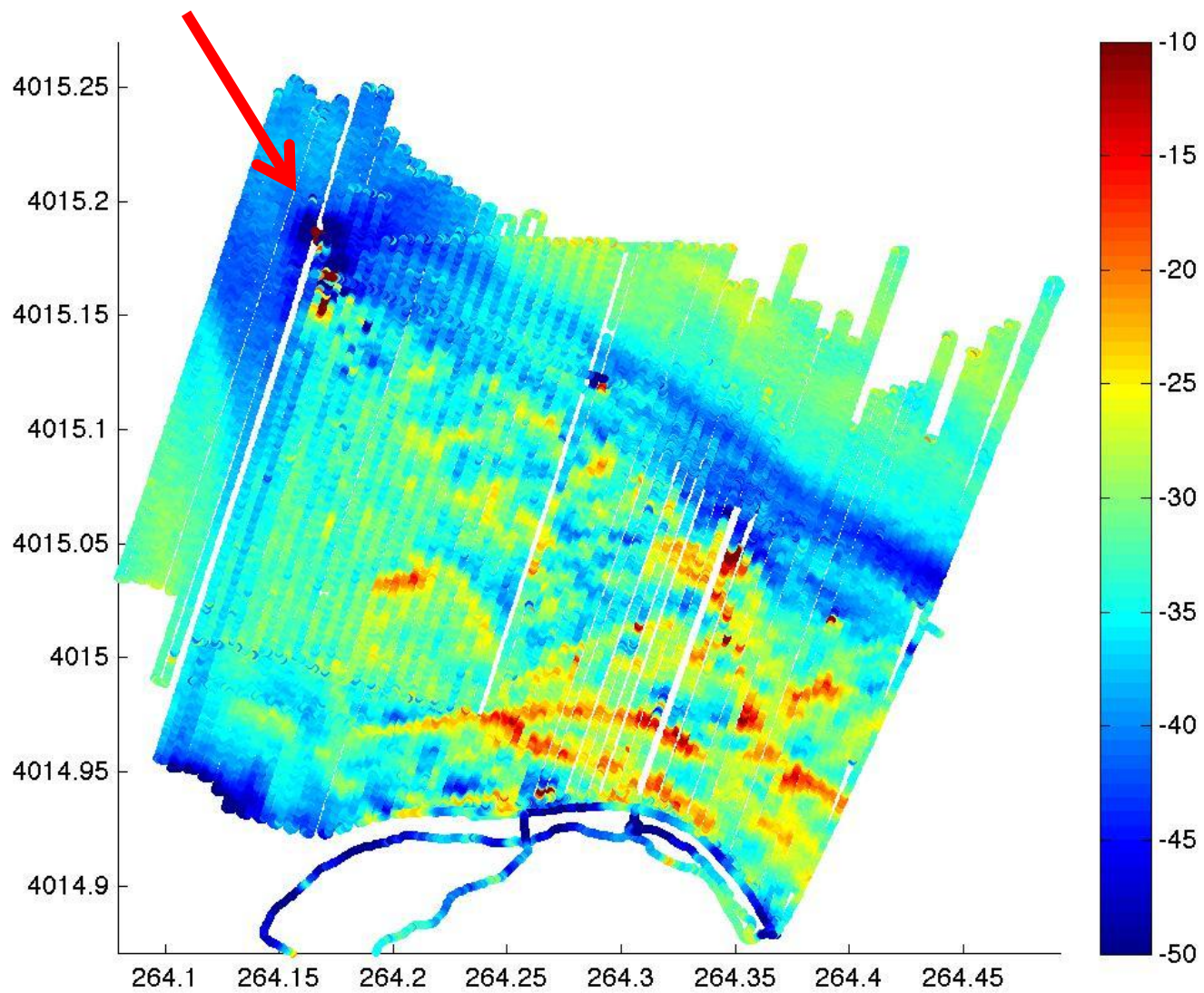

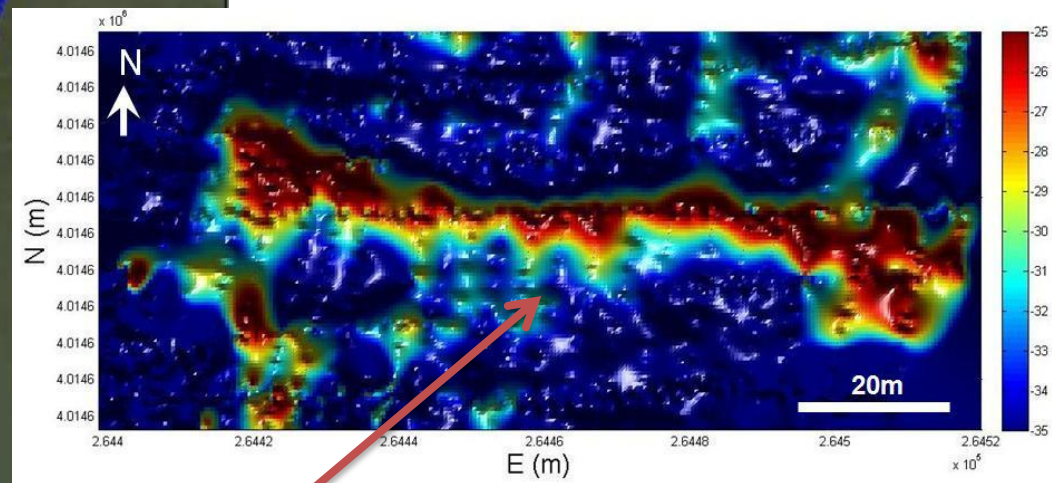
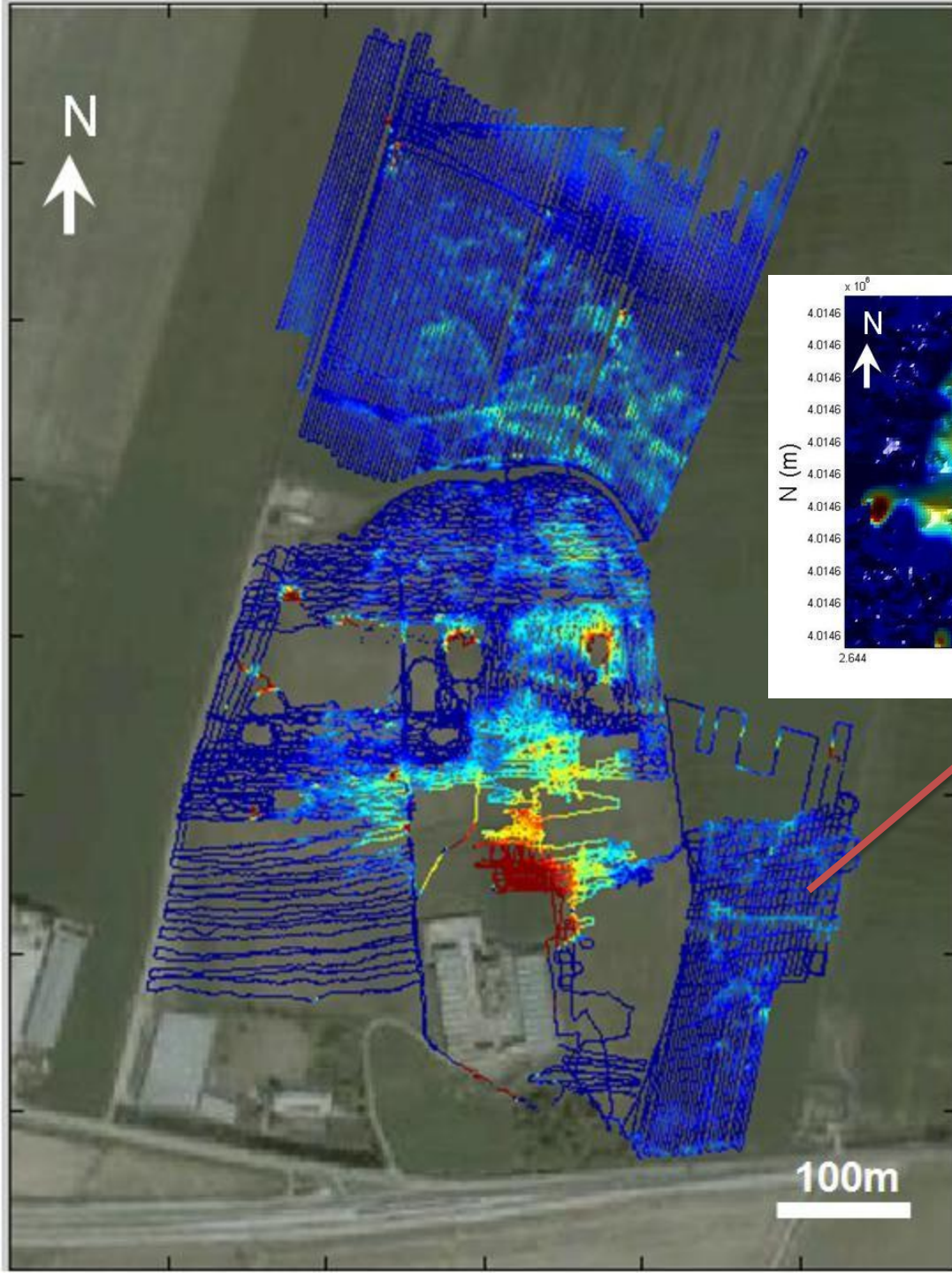

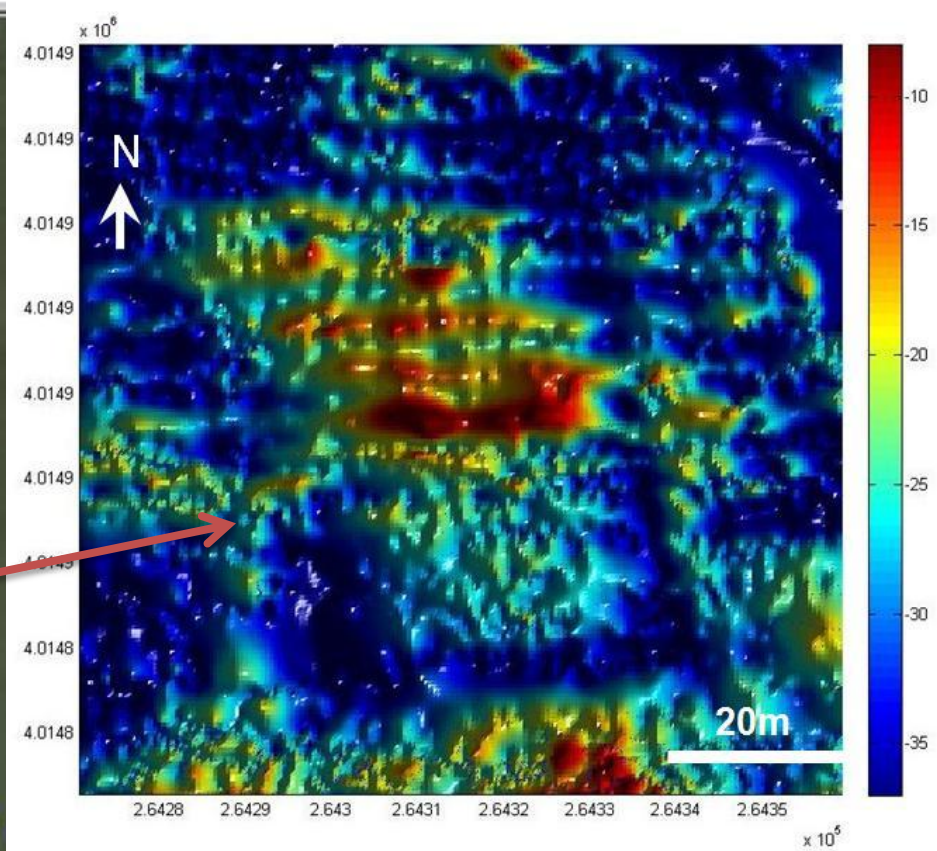
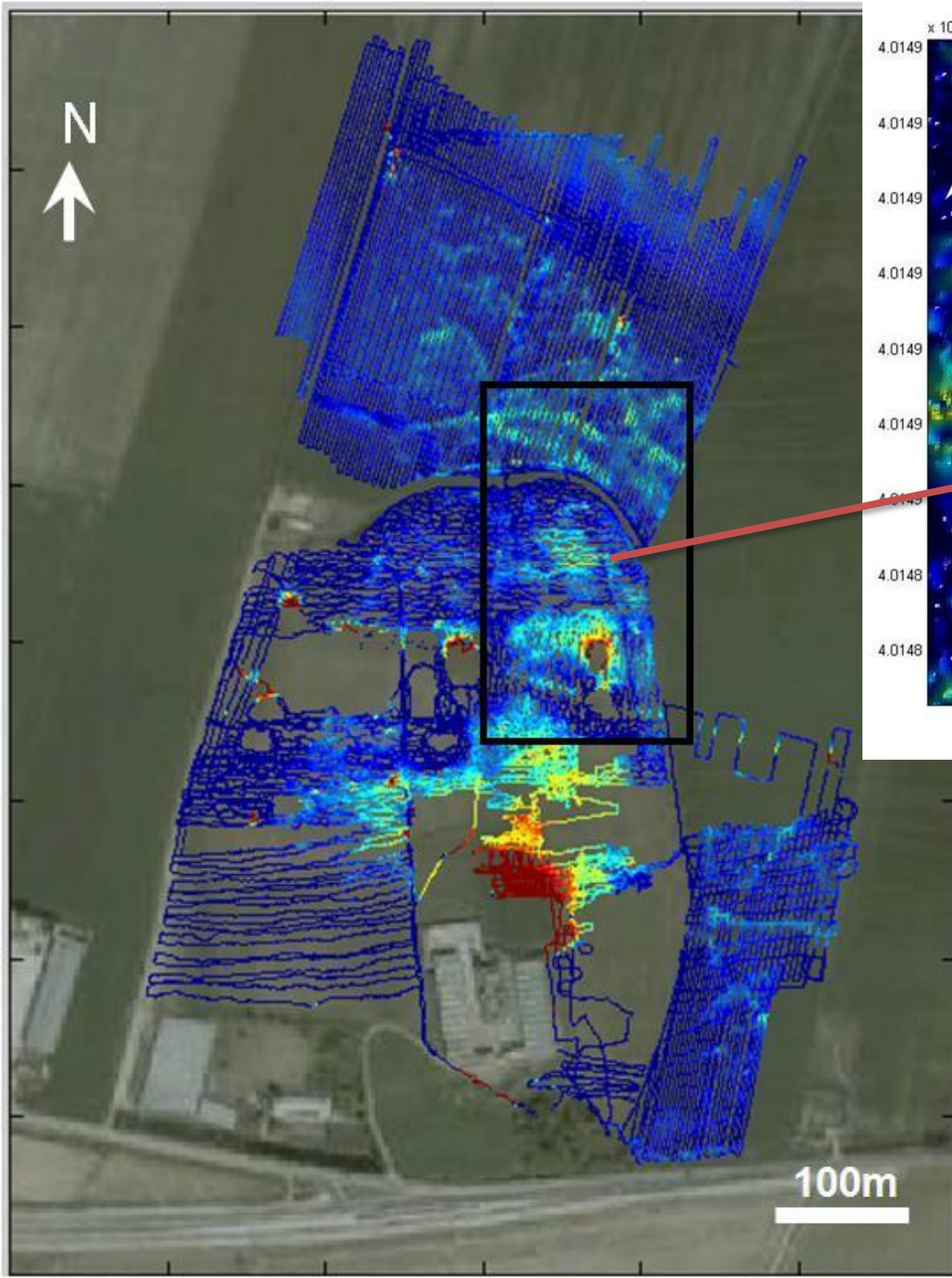

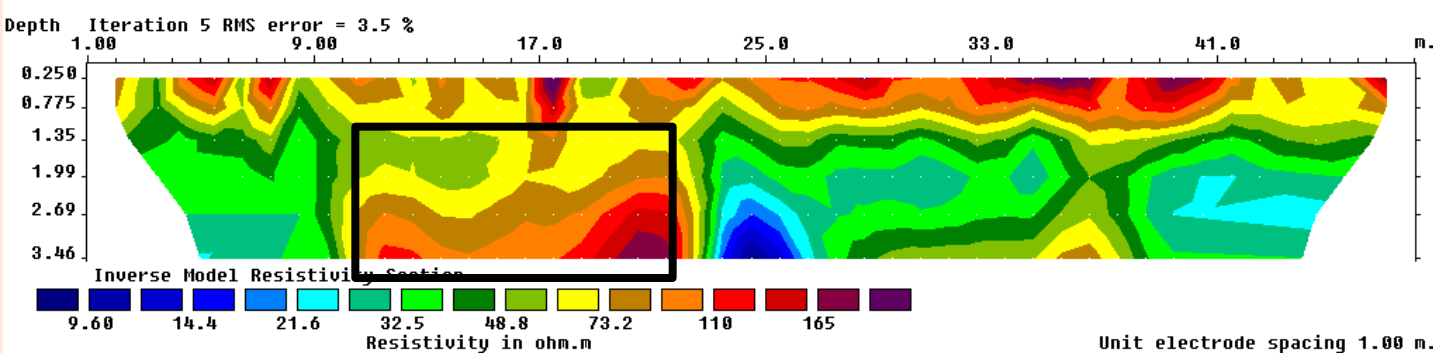
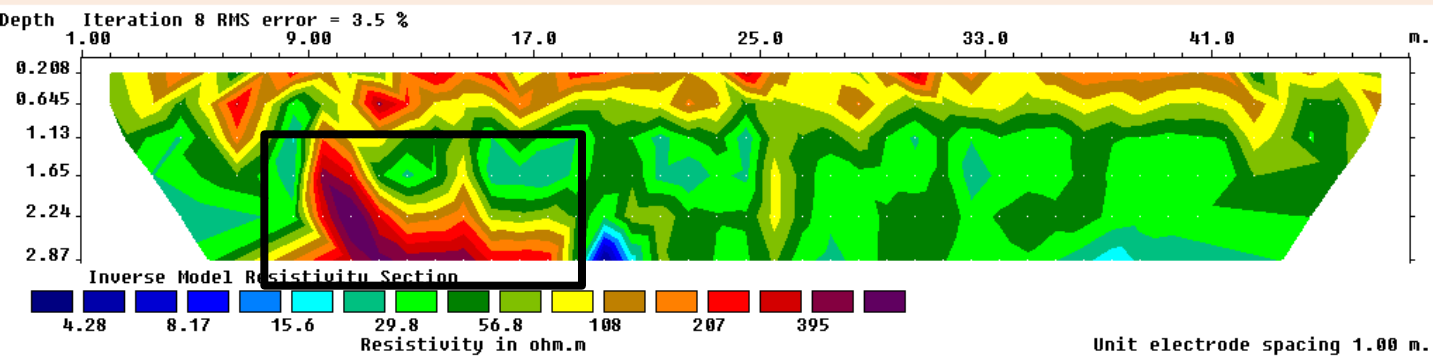
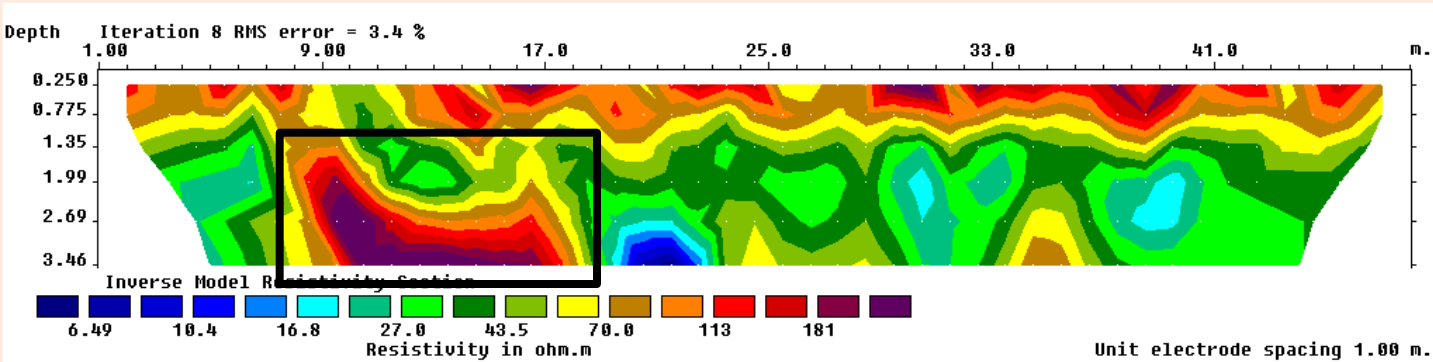

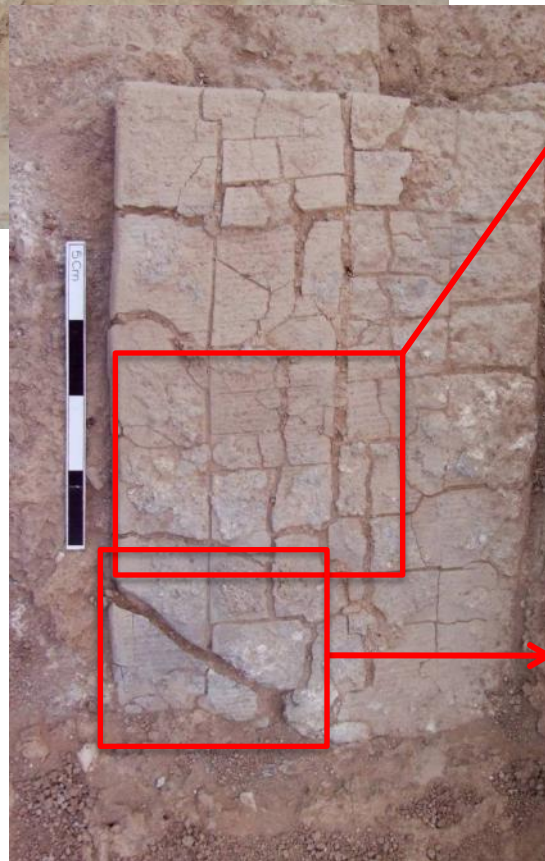

Resistivity N of temple

T-1801
Before Extraction

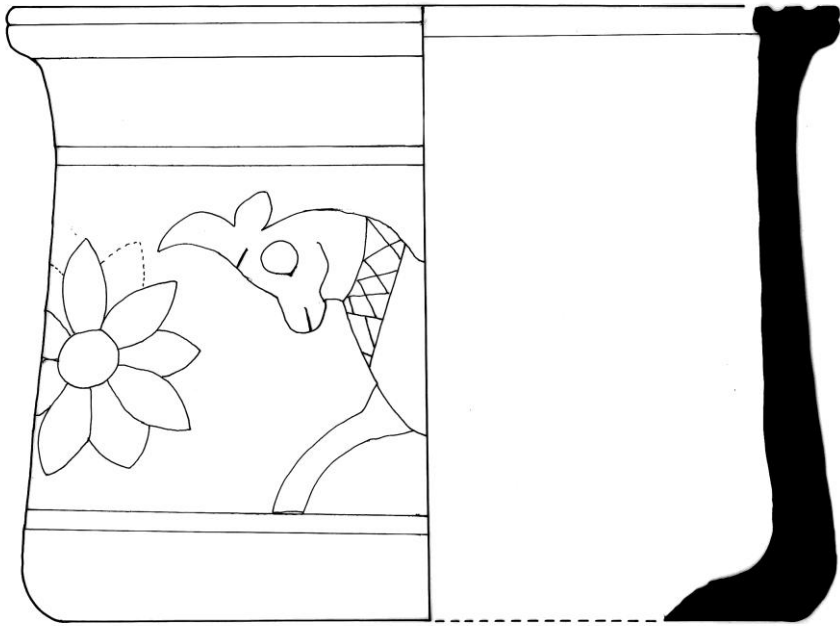

T-1801 Extraction

T-1801: The Oath-Tablet

Assyrian Glazed Ware Vessel

